

Warszawa, dnia 12 czerwca 2023 r.

R-20230612-002

Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

w imieniu Krajowej Rady Biegłych Rewidentów, dziękuję za przesłanie do opiniowania *projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym* (druk senacki nr 979 – dalej „**Projekt**”). Poniżej przedstawiamy stanowisko Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w tej sprawie.

Polska Izba Biegłych Rewidentów popiera inicjatywę ustawodawczą grupy senatorów wprowadzenia do ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym oraz do ustawy o rachunkowości zmian dotyczących obowiązku opracowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia wiarygodności sprawozdawczości finansowej przez jednostki zainteresowania publicznego a także obowiązkowej atestacji efektywności tego systemu przez biegłych rewidentów/firmy audytorskie. Z uwagi na fakt, iż jest to ważny ale też złożony obszar, który wiąże się ze zwiększoną odpowiedzialnością zarówno po stronie jednostek jak i biegłych rewidentów, widzimy jednak potrzebę dalszych prac i konsultacji z samymi jednostkami, regulatorami, biegłymi rewidentami/firmami audytorskimi i innymi interesariuszami.

Uważamy, że dyskusje i konsultacje powinny co najmniej obejmować następujące kwestie:

- w jakim zakresie przepisy powinny określać specyficzne wymagania dotyczące systemu kontroli wewnętrznej;
- czy obowiązek powinien obejmować wszystkie jednostki zainteresowania publicznego będące spółkami, czy może tylko te których papiery wartościowe są notowane na rynku regulowanym;
- jaki należy przyjąć horyzont czasowy dla jednostek na opracowanie i wdrożenie systemu kontroli wewnętrznej, a audytorom na przygotowania do jego atestacji;
- co powinno być przedmiotem atestacji ze strony biegłego rewidenta i jakie należy stosować kryteria oceny.

Polska Izba Biegłych Rewidentów deklaruje czynny udział w takich dyskusjach i konsultacjach.

Odnosząc się do samej treści Projektu uważamy, że należy skreślić - w całości - art. 2 pkt 5 lit. b Projektu, który brzmi:

w art. 77 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) niesporządzenia sprawozdania finansowego, skonsolidowanego sprawozdania finansowego, sprawozdania z oceny, o którym mowa w art. 138a ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach, sprawozdania z działalności, sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, skonsolidowanego sprawozdania z płatności na rzecz administracji publicznej, sporządzenia ich niezgodnie z przepisami ustawy lub zawarcia w tych sprawozdaniach niezetelnych danych”;

Za sporządzenie sprawozdania z oceny, o którym mowa w art. 138a ust. 3 ustawy o biegłych rewidentach odpowiedzialny jest biegły rewident. Karalność za niesporządzenie sprawozdań wymienionych w dotychczasowym brzmieniu art. 77 pkt 2 uor dotyczy osób odpowiedzialnych za ich sporządzenie w jednostce poddanej badaniu, a nie biegłego rewidenta, który wyraża jedynie opinię o tych dokumentach. Naszym zdaniem nie jest zasadne, ze względu na spójność systemu prawa prowadzenie w tym przepisie rozwiązań umożliwiających karanie biegłego rewidenta. Odpowiedzialność karna biegłego rewidenta została uwzględniona w art. 78 uor, co w przedmiotowym projekcie ustawy uwzględniono poprzez dodanie ust. 1a i zmianie ust. 2 tego artykułu (art. 2 pkt 6 lit. a-b projektu ustawy).

Jak napisaliśmy powyżej wdrożenie obowiązku opracowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej przez jednostki oraz przygotowanie firm audytorskich do atestacji takiego systemu wymaga czasu oraz opracowania bardziej szczegółowych ram i wytycznych przez odpowiednie organy lub instytucje. Dlatego też dodatkowo, zwracamy uwagę, że zawarte w Projekcie nałożenie obowiązku opracowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia wiarygodności sprawozdawczości finansowej za rok 2023 - w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy - może nie zapewnić jednostkom wystarczającego czasu na wdrożenie wymogów. Dlatego zasadne jest aby postanowienia ustawy w zakresie obowiązku opracowania i wdrożenia systemu kontroli wewnętrznej miały zastosowanie do sprawozdań finansowych rozpoczynających się po dniu 31 grudnia 2023 r. lub nawet po 31 grudnia 2024 r., analogicznie jak obowiązek objęcia tego systemu obowiązkami sprawozdawczymi i badaniem przez biegłego rewidenta.

Z poważaniem

Prezes
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

Barbara Misterska-Dragan